

Nr 278

Av herrar **Oskarson** och **Bengtson** i Solna, *angående kompetenskraven för överförmyndare, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 222 i Första kammaren)

Förmyndarväsendet är av synnerlig vikt för den enskildes välfärd då vederbörande är omyndig på grund av underårighet eller andra omständigheter. Därför har också i Föräldrabalken inskrivits rigorösa bestämmelser om vad som skall iakttagas av förmyndare. Det är av synnerlig vikt för den enskildes rättssäkerhet att dessa bestämmelser efterföljes. Så torde också i regel vara fallet. Det kan emellertid inte bestridas att undantag förekommer. Då så är fallet beror det någon enstaka gång på medvetet brottsligt förfarande från förmyndares sida, men oftast på andra omständigheter, såsom tidsbrist, otillräcklig kännedom om lagar och författningar som kan beröra den omyndiges förhållanden, bristande insikter i egendomsförvaltning eller dylikt. Att i varje enskilt fall vänta sig att förmyndare skall uppfylla alla de krav som i vår tid kan ställas på vederbörande är givetvis omöjligt.

Det är då av yttersta vikt att den granskning av förmyndares verksamhet, som överförmyndare har att verkställa enligt lag, göres av därtill kompetent person.

Överförmyndare väljes av fullmäktige i kommun, men är inte ett kommunalt uppdrag. Den kommunala självstyrelsen utövas, i enlighet med för demokratien grundläggande principer, av representanter för de politiska partierna. Det får anses ankomma på de politiska partierna att, då det gäller kommunala uppdrag, bedöma sina kandidaters kompetens. Göres denna bedömning fel kan politiskt ansvar utkrävas. När det är fråga om ett sådant uppdrag som överförmyndarskap är förhållandena annorlunda. Det är domstolen som kan entlediga överförmyndare som ej befinnes vara lämplig (Föräldrabalken kap. 19: 3).

För det första torde kunna ifrågasättas om kommunala fullmäktige är det forum som skall förrätta val av överförmyndarna, måhända borde sådan befattningshavare utses av domstol, och för det andra kan frågan om en utvidgning av kompetenskraven på överförmyndare, utöver vad som föreskrives i lag, (Föräldrabalken kap. 19: 8) övervägas. Det är vår mening att dessa frågor bör göras till föremål för utredning.

Under hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning dels om sättet för tillsättande av överförmyndare, dels om de kompetenskrav som bör gälla som valbarhetsvillkor för detta uppdrag.

Stockholm den 26 januari 1965

Gunnar Oskarson

Bengt Bengtson
i Solna